

4

h-97

ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო
უნივერსიტეტი

ხელნაწერის უფლებებით

ნი ნ ო რ უ ხ ა კ ე

მიმართვის ფორმები და მათი
თავისებურებანი თანამედროვე ინგლისურ,
ქართულ და რუსულ ენებში

10.02.07 – ტიპოლოგიური და შედარებითი
ენათმეცნიერება

ფილოლოგიის მეცნიერებათა კანდიდატის
სამეცნიერო ხარისხის მოსაპოვებლად წარმოდგენილი
დისერტაცია

ა გ ტ ო რ ე ფ ე რ ა ტ ი

თბილისი 2006

ნაშრომი შესრულებულია ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ინგლისური ფილოლოგიის კათედრაზე

სამეცნიერო ხელმძღვანელი:

ლილი გოქსაძე,
ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი
(10.02.04)

ოფიციალური ოპონენტები:

1. მანანა პაიჭაძე,
ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი
(10.02.04)

2. იზაბელა პეტრიაშვილი,
ფილოლოგიის მეცნიერებათა კანდიდატი, დოცენტი
(10.02.04)

დისერტაციის დაცვა შედგება 2006 წლის 26 აპრილს 13 საათზე ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტთან არსებული P.10.07.N#7 სადისერტაციო საბჭოს სხდომაზე.

მისამართი: თბილისი, 0128, იჭავჭავაძის გამზირი №1, I კორპუსი, 93-ე აუდიტორია.

დისერტაციის გაცნობა შესაძლებელია ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სამეცნიერო ბიბლიოთეკაში.

მისამართი: თბილისი, 0134, უნივერსიტეტის ქ. №2.

ავტორეფერატი დაიცავნა 2006 წლის 24 მარტს

სადისერტაციო საბჭოს სწავლული მდივანი, ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი

 რ. ქურდაძე

ნაშრომის ზოგადი დახასიათება

თემის აქტუალობა. კომუნიკაციისას მიმართვის ფორმებს ძალზედ დიდი დატვირთვა აქვთ. მათი სწორი ხმარება მოსაუბრეებს შორის წარმატებული კომუნიკაციის ერთ-ერთი განმსაზღვრელი ფაქტორია. თუ მიმართვა მიუღებელია მსმენელისათვის კომუნიკაციის პროცესი ჩაიშლება. გაგებინება მოსაუბრეებს შორის მათ ზიარ ცოდნაზე დამოკიდებული. შესაბამისად, გაუგებრობა უფრო მეტია განსხვავებული კულტურის წარმომადგენლებს შორის კომუნიკაციისას ვიდრე მაშინ, როცა მოსაუბრეები ერთსა და იმავე სამეცნიერო კოლექტივს განეკუთვნებიან. აქედან გამომდინარე საჭიროდ მივიჩნით შეგვეწავლა მიმართვის ფორმების ხმარება, მათი სწორი გამოყენება თავაზიანობის პრინციპების გათვალისწინებით თანამედროვე ინგლისურ, ქართულ და რუსულ ენებში და მათი შედარებით და შეპირისპირებით დაგვედგინა ის მსგავსება-განსხვავებანი რაც თავს იჩენს მოცემულ სამ ენაში.

ყველა ენა, მათ შორის ინგლისური, ქართული და რუსული განსხვავდება ერთმანეთისგან თავაზიანობის გამოხატვის საშუალებებით. აუცილებელია, რომ სხვადასხვა ყოფითი კოლექტივის წარმომადგენლებმა იცოდნენ ეს ყოფითი თავისებურებანი რათა საუბრისას შექმნან დადებითი იმიჯი, რაც წარმოაჩენს მოსაუბრეთა კულტურის ფასეულობებს და მათ თავიდან ააშორებს სახის რღვევისადმი მიმართული ქმედების საშიშროებას. ნაშრომში მოცემულია აღნიშნული საკითხების კვლევა, რაც მის აქტუალობას განაპირობებს.

ნაშრომის მეცნიერული სიახლე. სადისერტაციო ნაშრომში მოცემულია მიმართვის ფორმათა სისტემური კვლევა თანამედროვე ინგლისურ, ქართულ და რუსულ ენებში. დადგენილია მიმართვის ფორმათა თავისებურებანი აღნიშნულ ენებში, გამოკვლეულია მათი ხმარება თავაზიანობის პრინციპების გათვალისწინებით. მოცემულია ტერმინის „მიმართვა“ ახლებური განსაზღვრება, დადგენილია მიმართვის ფორმათა ფუნქციები და მოცემულია მიმართვის სხვადასხვა ფორმათა დაჯგუფება ხმარების სიხშირის მიხედვით.

მოცემული სადისერტაციო ნაშრომის მიზანია შეისწავლოს მიმართვის ფორმების გამოყენება თანამედროვე ინგლისურ, ქართულ და რუსულ ენებში. გააანალიზოს ის მსგავსება-განსხვავებანი, რომელიც თავს იჩენს მიმართვის ფორმების

—
204
—
1